وەزارەتی كارو كاروباری كۆمەڵایەتی
ژمارە: ٢٢٣٦ لە ٢٠١٩/٥/٢٨

پاڵپشت بە ماددەی (٧) / برگەی سێیەم لە یاسای وەزارەتی كارو كاروباری كۆمەڵایەتی ژمارە (١٢) ی ساڵی ٢٠٠٧ وە بەپێی ئەو دەسەڵاتەی پێمان دراوە لە ماددەی (٤٦) لە پەیڕەوی فەرمانگەی چاكسازی كۆمەڵایەتی هەرێمی كوردستان ژمارە (١) ساڵی ٢٠٠٨ ئەم رێنماییەمان دەركرد :

رێنمایی ژمارە (١)ی ساڵی ٢٠١٩
تایبەت بە كارمەندانی هێزی جێبەجێ كردن
سەر بە بەرێوەبەرایەتی گشتی چاكسازی كۆمەڵایەتی هەرێمی كوردستان – عێراق

ماددەی (١):
هێزی جێبەجێ كردن بریتییە لەو هێزەی كە هەڵدەستێت بە پاراستنی چاكسازییەكان ، پێك دێت لە بەرێوەبەری گشتی و بەرێوەبەری چاكسازییەكان و یاریدەدەرەكانیان و مەئموور و چاودێر و پاسەوانی چاكسازی .
ماددەی (٢):
رێككاری سەربازی بەركار (**النافذ**) لەسەر كارمەندانی هێزی جێبەجێ كردن جێبەجێ دەكرێت ، وە لەسەریانە گوێ رایەڵی سەرووی خۆیان بن هەروەك هێزەكانی سوپا و ئاسایشی ناوخۆ لەكاتی دەوام و ئەركی فەرمیدا .
ماددەی (٣):
پێویستە لەسەركارمەندانی هێزی جێبەجێ كردن پابەندبن بەرێك پۆشی وجل وبەرگی فەرمی دەستنیشان كراو بۆیان بەشێوەیەك كە بگونجێت لەگەڵ پێگەی كاركردنیان لەكاتی ئەرك ودەوامی فەرمیدا .
ماددەی (٤):
كارمەندی هێزی جێبەجێ كردن جگە لەو مەرجە گشتییانەی كە لە دەقەكانی یاسای راژەی شارستانی هاتووە ، پێویستە ئەم مەرجانەی خوارەوەی تێدا بێت بۆ دامەزراندن :
یەكەم: پێشینەی تاوانی ئابرو وبەری نەبێت .
دووەم: تەمەنی لە (**٢٥**) ساڵ كەمتر و لە (**٣٥**) ساڵ زیاتر نەبێت .
سێیەم: لەچاوپێكەوتنی لێژنەی تایبەت كە بەرێوەبەرایەتی گشتی چاكسازی پێكی دەهێنێت دەربچێت
چوارەم: مەرجەكانی باڵا و جەستەو تەندروستی تێدا بێت كە بەرێوەبەرایەتی گشتی چاكسازی دیاریان دەكات .
پێنجەم: ئامادەیی تێدا بێت كە هەر ئەرك و فەرمانێك پێی دەسپێردرێت جێبەجێ یان بكات .

شەشەم: بەڵێننامەی یاسایی هەبێت کە تا ماوەی (١٠) ساڵ داوای گۆڕینی ناونیشان بۆ شارستانی وگواستنەوەی راژە بۆ دەرەوەی بەڕێوەبەرایەتی چاکسازی نەکات .

حەفتەم: کەفالەتی نەختینەیی بە بڕی (٥٠٠٠٠٠٠) پێنج ملیۆن دینار کە لە لایەن دادنووسەوە پەسەند کرابێ پێشکەش بکات لە بڕی ئەو کەل و پەلانەی پاش دامەزراندن وەری دەگرێت ، وە دەکرێت بڕەکە زیاد بکرێت لە کاتی پێدانی کەل و پەلی زیاتر .

هەشتەم: لە کاتی گواستنەوەو گۆڕینی ناونیشانی هەر فەرمانبەرێکی شارستانی بۆ سەر میلاکی هێزی جێبەجێ کردن پێویستە بە پلەی پاسەوانی چاکسازی دەست بەکاربێ ، پاش تەواوکردنی خولی تایبەت کە لە ماددەی پێنجەم ئاماژەی پێکراوە ، وە دوای **یەك ساڵ** کە ئەرکەکانی بەرێك و پێکی جێبەجێ کرد ئینجا پلەی شایستەی خۆی وەربگرێت .

ماددەی (٥):

یەکەم: پاش تەواو بوونی خولی تایبەت بە کارمەندانی هێزی جێبەجێ کردن کە ماوەکەی لە **(٣)** مانگ کەمتر نەبێت ، بەم شێوەیەی خوارەوە پلەکانیان پێ دەدرێت :

١. **پلەی (١٠) و (٩)** وەك پاسەوانی چاکسازی دەست بەکار دەبن .
٢. **پلەی (٨)** وەك چاودێری **پلە چوار** دەست بەکار دەبن .
٣. **پلەی (٨) پایە / ٦** وەك چاودێری **پلە سێ** دەست بەکار دەبن .
٤. **پلەی (٧)** وەك مەئمووری **پلە سێ** دەست بەکار دەبن .

دووەم: لە خوارەوە پلەو پایەو هێمای کارمەندانی هێزی جێبەجێ کردن وە ماوەی پلەبەرزکردنەوەیان دەستنیشان دەکەین بەپێی خشتەی ژمارە **(١)** و پاشکۆی ژمارە **(٢)**ی هاوپێچ :-

١. پلەو پایەو هێمای بەڕێوەبەری گشتی و بەڕێوەبەرەکانی چاکسازی و یاریدەدەرەکانیان بەم شێوەیەی خوارەوە دەبێت کە لەسەر شانی دادەنرێت :-

ت	پلەی وەزیفی	پایە	پلەی چاکسازی	پلە	هێمای پلەکان
١	بەڕێوەبەری گشتی		**لیوای چاکسازی**		تاجێکە پێکهاتووە لە ئارمی هەرێم وئارمی و.کار لە نێوان دوو شیردا لە ناوەراستی دەبێت .
٢	ی . بەڕێوەبەری گشتی		**عمیدی چاکسازی**		تاجێکە پێکهاتووە لە ئارمی هەرێم و**٣** ئەستێرەی **٨** گۆشەیی و ئارمی و.کار لە ناوەراستی دەبێت .
٣	بەڕێوەبەری چاکسازی	**٥ ساڵ**	**عقیدی چاکسازی**		تاجێکە پێکهاتووە لە ئارمی هەرێم و**٢** ئەستێرەی **٨** گۆشەیی و ئارمی و.کار لە ناوەراستی دەبێت .
٤	ی.بەڕێوەبەری چاکسازی	**٥ساڵ**	**مقدمی چاکسازی**		تاجێکە پێکهاتووە لە ئارمی هەرێم **١** ئەستێرەی **٨** گۆشەیی و ئارمی و.کار لە ناوەراستی دەبێت .

٢. پلەو پایەو هێمای مەئمووری چاکسازی بەم شێوەیەی خوارەوە دەبێت کە لەسەر شانی دادەنرێت:

ت	پلەی وەزیفی	پایە	پلەی چاکسازی	پلە	هێمای پلەکان
١	پاسەوانی چاکسازی	٤ ساڵ	مەئموری چاکسازی سێ	٧	یەك ئەستێرەی ٨ گۆشەیی ، ئارمی و.کاری تێدا بێت
٢	پاسەوانی چاکسازی	٤ ساڵ	مەئموری چاکسازی دوو	٦	دوو ئەستێرەی ٨ گۆشەیی ، ئارمی و.کاری تێدا بێت
٣	پاسەوانی چاکسازی	٥ ساڵ	مەئموری چاکسازی یەك	٥	سێ ئەستێرەی ٨ گۆشەیی ، ئارمی و.کاری تێدا بێت
٤	پاسەوانی چاکسازی	٥ ساڵ	سەرۆکی مەئمورەکان	٤	تاجێکە پێکهاتووە لە ئارمی هەرێم .

٣. پلەو پایەو هێمای چاودێری چاکسازی بەم شێوەیەی خوارەوە دەبێت کە لەسەر یەخەی کراس هەڵدەواسرێت :-

ت	پلەی وەزیفی	پایە	پلەی چاکسازی	پلە	هێمای پلەکان
١	پاسەوانی چاکسازی	٤ ساڵ	چاودێری چاکسازی ٤	٨	یەك ئەستێرەی هەشت گۆشەیی ئارمی و.کاری تێدا بێت لە سەر یەخەی کراسەکەی دەبێت.
٢	پاسەوانی چاکسازی	٤ ساڵ	چاودێری چاکسازی ٣	٧	دوو ئەستێرەی هەشت گۆشەیی ئارمی و.کاری تێدا بێت لە سەر یەخەی کراسەکەی دەبێت.
٣	پاسەوانی چاکسازی	٤ ساڵ	چاودێری چاکسازی ٢	٦	سێ ئەستێرەی هەشت گۆشەیی ئارمی و.کاری تێدا بێت لە سەر یەخەی کراسەکەی دەبێت.
٤	پاسەوانی چاکسازی	٤ ساڵ	چاودێری چاکسازی ١	٥	تاجێك پێک هاتووە لە ئارمی هەرێم لەسەر یەخەی کراس دادەنرێت.

٤. پلەو پایەو هێمای پاسەوانی چاکسازی بەم شێوەیەی خوارەوە دەبێت کە لەسەر قۆڵی لای چەپ دادەنرێت :-

ت	پلەی وەزیفی	پایە	پلەی چاکسازی	پلە	هێمای پلەکان
١	پاسەوانی چاکسازی	٢ ساڵ	پاسەوانی ٥	١٠	
٢	پاسەوانی چاکسازی	٤ ساڵ	پاسەوانی ٤	٩	خەتێک بەرەنگی سوور لەسەر شێوەی ٧ لەسەر قۆڵی لای چەپی دادەنرێت .
٣	پاسەوانی چاکسازی	٤ ساڵ	پاسەوانی ٣	٨	دوو خەت بەرەنگی سوور لەسەر شێوەی ٧ لەسەر قۆڵی لای چەپی دادەنرێت .
٤	پاسەوانی چاکسازی	٤ ساڵ	پاسەوانی ٢	٧	سێ خەت بەرەنگی سوور لەسەر شێوەی ٧ لەسەر قۆڵی لای چەپی دادەنرێت .
٥	پاسەوانی چاکسازی	٤ ساڵ	پاسەوانی ١	٦	چوار خەت بەرەنگی سوور لەسەر شێوەی ٧ لە سەر قۆڵی لای چەپی دادەنرێت .
٦	پاسەوانی چاکسازی	٤ ساڵ	سەرۆکی پاسەوانان	٥	خەتێک بەرەنگی سوور لەسەر شێوەی ٧ ئەستێرەیەکی ٨ گۆشەیی کە ئارمی و.کاری تێدا بێت لەسەر قۆڵی لای چەپی دادەنرێت .

ماددەی (٦):

پلە بەرزکردنەوەی پاسەوان وچاودێر و مەئموورەکان لە پلەیەکەوە بۆ پلەیەکی تر بەپێی ڕێککارەکانی پلە بەرزکردنەوە و بەرزەفتکردن دەبێت کە لە ناو چاکسازییەکان پەیڕەو دەکرێت .

ماددەی (٧):

بەڕێوەبەرایەتی گشتی هەڵدەستێت بە دابینکردنی پۆشاکی هاوینە لەسەرەتای مانگی نیسان و پۆشاکی زستانە لەسەرەتای مانگی تشرینی دووەمی هەموو ساڵێك بۆ سەرجەم کارمەندانی هێزی جێبەجێ کردن پاش وەرگرتنی ڕەزامەندی وەزارەت ، بە پێی خشتەی هاوپێچی ژمارە **(٢) و (٣)** .

ماددەی (٨):

بەڕێوەبەری چاکسازی بۆی هەیە هەر کارمەندێکی هێزی جێبەجێ کردن ڕاسپێرێ بۆ ئەنجامدانی هەر ئەرکێك لە هەر بەشێکی چاکسازی .

ماددەی (٩):

بەپێی ئەم ڕێنماییە ، پێویستە لە ڕێگای لێژنەیەکی تایبەت کە لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی چاکسازی پێك دەهێنرێت پێداچوونەوە بکرێت بە پلەوپایەکان .

ماددەی (١٠):

ئارمی بەڕێوەبەرایەتی گشتی چاکسازی کۆمەڵایەتی کە هاوپێچە لەپاشکۆی ژمارە **(١)** پێویستە هەڵبواسرێت لە سەرجەم فەرمانگەکانی چاکسازی و دابنرێت لەپێشەوەی بێریە و لەسەر قۆڵی شانی ڕاست وچەپی هەموو کارمەندانی هێزی جێبەجێکردن بۆ ناسینیان لەلایەن دەزگا پەیوەندیدارەکان .

ماددەی (١١):

لە دوای دەرچوونی ئەم ڕێنماییە کار بە هیچ ڕێنماییەکی پێشووتر ناکرێت.

ماددەی (١٢):

ئەم ڕێنماییە جێبەجێ دەکرێت لە ڕۆژی بڵاوکردنەوەی لە ڕۆژنامەی فەرمی (وەقایعی کوردستان).

د.ڕێکەوت حمە رشيد كريم

وەزیـــری کارو کاروباری کۆمەڵایەتی بەوەکالەت